

UZASADNIENIE

W dniu 2 lipca 2014 roku E. M., K. G. i M. M. wniosły o ustanowienie na rzecz (...) S.A. odpłatnej służebności przesyłu na czas nieokreślony, obciążającej nieruchomości wnioskodawców położoną w W. przy Al. (...), obejmującą działkę ewidencyjną o numerze (...), z obrębu (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), polegającej na prowadzeniu przez nieruchomość odcinka sieci telekomunikacyjnej, w tym studni kablowej, i przesyłaniu przy jej wykorzystaniu sygnału, dostępie uczestnika do urządzeń przesyłowych w celu inspekcji ich stanu, usunięcia usterek i awarii a także konserwacji i remontów, prawie przejazdu i przejścia przez nieruchomość wraz z niezbędnym sprzętem celem dostępu do urządzeń, ograniczeniu uprawnień wnioskodawców na nieruchomości w pasie służebności przesyłu o szerokości 2 m, poprzez zakazanie mu prowadzenia prac naziemnych, wznoszenia budynków i budowli, utrzymywania stałych magazynów i składów, jak też dokonywania nasadzeń. Nadto wnieśli o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawców jednorazowego wynagrodzenia w kwocie ustalonej przez biegłego sądowego, płatnego na rzecz każdego z wnioskodawców stosownie do wielkości udziałów, oraz o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawców kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawcy są współwłaścicielami w udziałach po 1/3 nieruchomości położonej w W. przy Al. (...), obejmującej działkę ewidencyjną o numerze (...) z obrębu (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...). Na nieruchomości tej zostały posadowione urządzenia przesyłowe w postaci kanalizacji teletechnicznej oraz studni kablowej, będące własnością uczestnika, który nie dysponuje tytułem prawnym do korzystania z nieruchomości wnioskodawców. Wnioskodawcy pismem z dnia 5 stycznia 2013 roku złożyli uczestnikowi ofertę zawarcia umowy najmu oraz rozliczenia roszczeń z tytułu dotychczasowego bezumownego korzystania z nieruchomości, której uczestnik nie przyjął i zaproponował własne warunki (wniosek k. 1-4).

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowania wyraził zgodę na ustanowienie przez wnioskodawców na jego rzecz odpłatnej służebności przesyłu, na czas nieokreślony, polegającej na prawie korzystania z części należącej do wnioskodawców nieruchomości na potrzeby istniejących urządzeń przesyłowych w postaci studni kablowej, magistralnej i rozdzielczej oraz kanalizacji teletechnicznej magistralnej i rozdzielczej, przy czym prawo to zostaje ograniczone do korzystania z pasa gruntu o szerokości całkowitej 1 m, niezbędnego do eksploatacji, konserwacji modernizacji i przebudowy urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, łącznie z prawem dostępu i dojazdu do tych urządzeń w czasie ich eksploatacji w celu wykonania czynności związanych z eksploatacją, konserwacją, modernizacją i przebudową, przy czym uczestnik zobowiązany jest do przywrócenia stanu pierwotnego. W pozostałym zakresie uczestnik wniósł o oddalenie wniosku i zasądzenie od wnioskodawców solidarnie na rzecz uczestnika kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu uczestnik postępowania przyznał, że na przedmiotowej nieruchomości zostały posadowione urządzenia przesyłowe w postaci studni kablowej magistralnej i rozdzielczej oraz kanalizacji teletechnicznej magistralnej i rozdzielczej. Wskazał, że inwestycja została zrealizowana na podstawie opracowanego projektu technicznego po uzyskaniu uzgodnień (...) nr (...), a infrastrukturę techniczną wybudowano w 1989 roku. Z chwilą ukończenia inwestycji infrastruktura została zainwentaryzowana i naniesiona na mapy zasadnicze miasta przez uprawnionego geodetę. Uczestnik zakwestionował wskazaną we wniosku szerokość pasa służebności podnosząc, że powinna ona zostać ograniczona do pasa gruntu nie większego niż 1 m, bowiem jest ona całkowicie wystarczająca do korzystania przez uczestnika ze służebności przesyłu (odpowiedź na wniosek k. 38-39).

W piśmie z dnia 17 lutego 2015 roku wnioskodawczyni przyznały określoną przez uczestnika szerokość pasa służebności przesyłu wynoszącą 1 m, zwracając uwagę, że powinien on być większy na obszarze wokół studzienki telekomunikacyjnej (pismo k. 72-73).

Po sporządzeniu opinii sądowej na okoliczność wysokości wynagrodzenia należnego wnioskodawcom za ustanowienie na ich nieruchomości służebności przesyłu żaden z uczestników jej nie zakwestionował. Na rozprawie w dniu 7 czerwca

2017 roku pełnomocnik wnioskodawców podtrzymał dotychczasowe stanowisko wnosząc o zasądzenie wynagrodzenie w opaciu o opinię biegłej A. G., które ostatecznie nie była kwestionowana w jakimkolwiek zakresie. Ponadto wniósł o rozłożenie kosztów postępowania po połowie (pismo uczestnika k. 280, protokół rozprawy k. 284).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nieruchomość położona w W. przy Al. (...), obejmująca działkę ewidencyjną o numerze (...), z obrębu (...), dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), stanowi współwłasność E. M., K. G. i M. M. w udziałach o wielkości po 1/3 (odpis zwykły księgi wieczystej k. 8-11, wypis z rejestru gruntów k. 12-13).

Powyzsza nieruchomość została nabyta na podstawie umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, zawartej dnia 4 grudnia 1997 roku, które to prawo zostało przekształcone w prawo własności nieruchomości decyzją Prezydenta (...) W. z dnia 17 listopada 2008 roku nr GK-D-IV-2-4 - (...) -111-2/08 (akt notarialny Rep. A- (...) k. 22-29, decyzja k. 30).

Przez przedmiotową działkę przebiegają sieci energoelektryczna i telekomunikacyjna. Na nieruchomości zostały posadowione urządzenia przesyłowe w postaci studni kablowej magistralnej i rozdzielczej oraz kanalizacji teletechnicznej magistralnej i rozdzielczej. Inwestorem budowy kanalizacji teletechnicznej i studni kablowej na terenie w/w działki była Dyrekcja Okręgu Poczty i (...) w W.. Inwestycja została zrealizowana na podstawie opracowanego projektu technicznego „Budowa (...) Teletechnicznej w ul. (...) Wilanowskiej”. Projekt wykonawczy został sporządzony w marcu 1988 roku, a jego realizacja nastąpiła po uzyskaniu uzgodnień (...) nr (...) z dnia 14 marca 1989 roku. Odbiór wybudowanej infrastruktury technicznej nastąpił w dniu 6 października 1989 roku. Z chwilą ukończenia inwestycji infrastruktura została zainwentaryzowana i naniesiona na mapy zasadnicze miasta przez uprawnionego geodetę. Infrastruktura techniczna była wykorzystywana przez przedsiębiorcę przesyłowego (...) S.A. w W., a obecnie – przez (...) S.A. w W. (okoliczności bezsporne, pismo (...) S.A. z 25 stycznia 2012 roku k. 17).

(...) S.A. nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, na której posadowiona jest opisana wyżej infrastruktura techniczna (okoliczność bezsporna).

Przedmiotowa działka zabudowana jest kompleksem budynków wybudowanych przed 1945 rokiem, na który składa się 5 obiektów: dwukondygnacyjny budynek mieszkalno-usługowy, hala warsztatowa, łapacz zimnego powietrza oraz budynki gospodarcze. Współwłaściciele wynajmują lokale użytkowe i powierzchnię na nośniki reklamowe. W związku z tym wjazd na posesję jest w ciągu dnia otwarty, bowiem przychodzą klienci do najemców. O istnieniu infrastruktury technicznej właściciele nieruchomości dowiedzieli się po zawarciu umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, w momencie, gdy pojawili się na niej pracownicy poprzedniego operatora, (...) S.A. Obecnie natomiast wchodzi na posesję pracownicy (...) S.A. i firm, którym ten operator wynajmuje kanały telekomunikacyjne. Zakupem działki interesowali się developerzy, lecz z uwagi na położenie kabli, powodujące problemy z wybudowaniem wjazdów do garażów, nie zaoferowali właścicielom satysfakcjonującej ich ceny (okoliczność bezsporna, zeznania E. M. k. 79-80).

Pismem z dnia 5 stycznia 2013 roku M. M. zaproponowała operatorowi zawarcie umowy najmu części nieruchomości przy Al. (...) z miesięcznym czynszem 3.600 złotych i z jednoczesnym zawarciem porozumienia dotyczącego bezumownego korzystania z nieruchomości obejmującego 10 lat i wypłatą odszkodowania w wysokości 432.000 złotych. W odpowiedzi na powyższe (...) S.A. zaproponowała opłatę roczną w wysokości 135 złotych (korespondencja k. 19-20).

Powierzchnia przedmiotowej nieruchomości objęta służebnością przesyłu wynosi 65 m², na którą składają się: część zajęta przez studnię kablówką SK-12 – 4 m², część obejmująca pas gruntu o szerokości 1 m nad kablami telefonicznymi – 36 m², część obejmująca dojazd do studni kablowej od Al. (...) – 25 m². Służebność ta przebiega między punktami A-B-C-D-E-133-F-G-H-I-K-A uwidocznionymi na mapie sytuacyjnej do celów sądowych z projektowaną służebnością przesyłu sporządzonej przez biegłego sądowego A. M., przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego pod identyfikatorem: P. (...) .2015. (...) (protokół z oględzin k. 98-100, mapa sytuacyjna do celów sądowych k. 129, opinie uzupełniające k. 154, 183-184, obliczenie pola powierzchni k. 181).

Ograniczenia dla właścicieli nieruchomości w korzystaniu z pasa gruntu wzdłuż kanalizacji teletechnicznej wynikają przede wszystkim z faktu, że przedsiębiorca przesyłowy w sytuacji przebudowy lub awarii poszczególnych linii telekomunikacyjnych czy światłowodowych musi mieć możliwość wejścia na grunt, dokonania odkrywki i usunięcia awarii, jednak usterki najczęściej usuwane są poprzez dostęp do studni kablowej. Zatem w przypadku bezawaryjnego działania sieci właściciel nieruchomości może korzystać bez zakłóceń z terenu utwardzonego nad kanalizacją teletechniczną, natomiast w razie konieczności odkrycia linii i napraw bezpośrednio w miejscu uszkodzenia, z gruntu będzie korzystał w pełni przedsiębiorca przesyłowy. Zatem udział przedsiębiorcy w korzystaniu z pasa biegnącego wzdłuż linii telekomunikacyjnej na długości 36 m wynosi 50%. Z kolei obszar zajmowany przez studnię kablówką powinien być ciągle dostępny dla operatora przesyłowego, aby zapewniona była możliwość wejścia do studni. Wobec tego udział przedsiębiorcy w korzystaniu z obszaru zajętego przez studnię wynosi 100%. Jeśli zaś chodzi o teren wyznaczony jako wjazd na nieruchomość, korzysta z niego przedsiębiorca przesyłowy, właściciele nieruchomości oraz inni użytkownicy, np. klienci najemców. Wobec tego (...) S.A. korzysta z tej części działki w stopniu minimalnym, tj. 10%.

Wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości położonej w W. przy Al. (...), stanowiącej działkę ewidencyjną o numerze (...) z obrębu (...) należne E. M., K. G. i M. M. od (...) S.A. wynosi łącznie 99.544 złotych (opinia biegłego z zakresu (...) k. 213-263).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów złożonych do akt przez wnioskodawców i uczestnika postępowania. W odniesieniu do dokumentów, które zostały przedłożone w formie zwykłych kserokopii, strony nie zakwestionowały rzetelności ich sporządzenia ani nie żądały złożenia przez stronę przeciwną ich oryginałów (zgodnie z art. 129 kpc). Również i Sąd badając te dokumenty z urzędu, nie dopatrywał się w nich niczego, co uzasadniałoby powzięcie jakichkolwiek wątpliwości co do ich wiarygodności i mocy dowodowej, dlatego stanowiły podstawę dla poczynionych w sprawie ustaleń. W ocenie Sądu dowody te, w zakresie, w jakim stanowiły podstawę poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych, tworzą razem zasadniczo spójny i nie budzący wątpliwości w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a przez to zasługujący na wiarę materiał dowodowy. Podstawą ustalenia stanu faktycznego stały się również zeznania wnioskodawczyni E. M., którym Sąd dał wiarę w całości. Dodatkowo czyniąc ustalenia faktyczne Sąd uwzględnił zgodne twierdzenia uczestników w trybie art. 229 kpc oraz twierdzenia strony, którym przeciwnik nie zaprzeczył w trybie art. 230 kpc.

W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu geodezji na okoliczność sporządzenia mapy dla celów sądowych określającej przebieg linii telekomunikacyjnych na przedmiotowej działce, powierzchni pasa służebności o szerokości 1 metra wzdłuż tej linii, z uwzględnieniem większej powierzchni przy studzienice telekomunikacyjnej oraz drogi dojazdowej umożliwiającej dostęp do studzienki telekomunikacyjnej na działce od strony Al. (...) (postanowienie k. 116).

W dniu 25 listopada 2015 roku geodeta uprawniony A. M. sporządził mapę sytuacyjną określającą przebieg linii telekomunikacyjnej, do której sporządził opinie uzupełniające: pisemną z dnia 30 kwietnia 2016 roku i ustną z dnia 12 października 2016 roku.

Ponadto Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości nieruchomości na okoliczność ustalenia wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości wnioskodawczyń wg planu ustalonego przez biegłego A. M., zobowiązując biegłego do uwzględnienia okoliczności, iż fragment zajęty pod drogę w opinii biegłego nie służy wyłącznie do celów eksploatacji, a także do innych potrzeb wnioskodawców oraz innych osób (postanowienie k. 184).

W dniu 31 marca 2017 roku biegły sądowy ds. (...) sporządziła opinię, w której ustaliła wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu na nieruchomości objętej wnioskiem w wysokości 99.544 zł. Opinia ta nie została zakwestionowana przez żadną ze stron.

Uczestnik postępowania (...) S.A. zakwestionował początkowo sporządzoną przez geodetę mapę sytuacyjną w zakresie ustanowienia służebności przesyłu na drodze dojazdowej podnosząc, że nie potrzebuje wjeżdżać ciężkim sprzętem na teren nieruchomości wnioskodawców w celu wymiany kabli, gdyż wystarczający jest tylko dostęp do studni na terenie nieruchomości oraz następnej poza nią, a prace będą wykonywane ręcznie, gdyż jest tam ułożona nawierzchnia z płytek betonowych (pisma uczestnika k. 142, 158). Należy zwrócić jednak uwagę, że zarzut ten odnosił się nie do prawidłowości sporządzenia opinii, ale do kwestii merytorycznej, tj. zasadności ustanowienia służebności na drodze dojazdowej, która podlegała w niniejszym postępowaniu ocenie Sądu. Trzeba też zaznaczyć, że w omawianym zakresie biegły sporządził opinię zgodnie z postanowieniem Sądu, wobec czego zarzut ten nie mógł odnieść pożądanego skutku. Ponadto, uczestnik postępowania nie zakwestionował opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, sporządzonej w oparciu o mapę wykonaną przez A. M., co oznaczało jednoznacznie, że ostatecznie uczestnik ten nie podtrzymał wniesionych uprzednio zarzutów.

W ocenie Sądu powyższe opinie zostały sporządzone w sposób profesjonalny, przez kompetentne osoby, posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe, zaś przedstawione w tych opiniach wnioski co do zasady jasne i należycie uzasadnione. Opinie biegłych są w pełni prawidłowe i rzetelne, dlatego mogą stanowić pełnowartościowy dowód w sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Wniosek zasługuje na uwzględnienie. Jego podstawę prawną stanowi art. 305¹ kc, zgodnie z którym nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 kc, prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Zgodnie zaś z art. 305² § 2 kc, jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Podmiotem, na rzecz którego może być ustanowiona służebność przesyłu, jest wyłącznie przedsiębiorca, a więc osoba fizyczna, osoba prawna lub podmiot ustawowy, o którym mowa w art. 33¹ § 1 kc, prowadzące we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Przedmiotem działalności takiego przedsiębiorcy powinna być działalność związana z wykorzystaniem urządzeń przesyłowych, stąd w doktrynie pojawiło się pojęcie „przedsiębiorcy przesyłowego” na określenie podmiotu, który zajmuje się działalnością z wykorzystaniem określonych w art. 49 kc urządzeń. Ustanowienie służebności przesyłu jest więc możliwe tylko na rzecz takiego przedsiębiorcy, który jest właścicielem urządzeń, służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych urządzeń podobnych lub który zamierza wybudować takie urządzenia (art. 49 § 1 kc).

Podmiotem, który może ustanowić służebność przesyłu, jest co do zasady właściciel nieruchomości, na której urządzenia przesyłowe są lub mają być posadowione, przy czym bez znaczenia jest jego status prawny – może to być osoba fizyczna, prawna, podmiot ustawowy, o którym mowa w art. 33¹ kc, ponieważ ustawa nie wprowadza w tym względzie żadnych ograniczeń. Istotne jest natomiast, by podmiot uprawniony do ustanowienia omawianej służebności był właścicielem nieruchomości, na której są lub mają być posadowione urządzenia wymienione w art. 49 § 1 kc.

Treść uprawnień, jakie służebność przesyłu daje przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia określone w art. 49 kc, polega na tym, że przedsiębiorca może korzystać z obciążonej nieruchomości w granicach określonych przeznaczeniem tych urządzeń. W szczególności, uprawniony będzie mógł wejść na grunt celem dokonywania czynności niezbędnych do posadowienia na nim urządzeń przesyłowych, a następnie ich eksploatacji, utrzymania, konserwacji, remontu, modernizacji, przebudowy, dozoru, usunięcia awarii etc. Na treść służebności przesyłu składa się również obowiązek właściciela nieruchomości obciążonej znoszenia istnienia tych urządzeń na gruncie oraz podejmowanych przez przedsiębiorcę ww. czynności (K. A. Dadańska,

Komentarz do art. 305¹ Kodeksu cywilnego [w:] A. Kidyba, Kodeks Cywilny. Komentarz Tom II. Własność i inne prawa rzeczowe, LEX nr 134938; G. Sikorski, Komentarz do art. 305¹ Kodeksu cywilnego [w:] J. Ciszewski [red.], Kodeks cywilny. Komentarz, LEX nr 453372).

Wynagrodzenie, o którym mowa w art. 305² § 2 kc, powinno być ekwiwalentem za „znoszenie cudzego korzystania z nieruchomości”. Ustawodawca pozostawił sądowi swobodę polegającą na indywidualizacji ocen w tym zakresie, formułowanych na podstawie określonego stanu faktycznego. Natura tego wynagrodzenia jest przybliżona do roszczenia o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia (wyrok Sądu Najwyższego z 27 lutego 2013 roku, IV CSK 440/2012, LEX nr 1294169). Pomimo rozbieżności w literaturze, w judykaturze w zasadzie jednolicie przyjęto, że art. 225 i 224 § 1 w zw. z art. 352 § 2 i art. 230 kc mogą mieć odpowiednie zastosowanie do rozliczeń między właścicielem a posiadaczem służebności, a więc także służebności przesyłu (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 14 grudnia 2004 roku, II CK 255/04, LEX nr 277869, z 11 maja 2005 roku, III CK 556/04, MoP 2005, nr 13, s. 621, LEX nr 221731; z 6 maja 2010 roku, II CSK 626/09, LEX nr 585769, z 6 października 2010 roku, II CSK 156/2010, LEX nr 970068). Zgodnie ze wskazaniami orzecznictwa odnoszącymi się do wysokości wynagrodzenia, powinno ono być proporcjonalne do stopnia ingerencji posiadacza w treść cudzego prawa, uwzględniać wartość wykorzystywanej nieruchomości, przewidywany okres korzystania ze służebności oraz społeczno-gospodarcze przeznaczenie nieruchomości obciążonej służebnością i samej służebności, a także powinno pokryć wszystkie niedogodności, jakie w przyszłości dotkną właściciela obciążonej nieruchomości w związku z ustanowieniem służebności (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2013 roku, V CSK 471/12, Legalis nr 877776). Przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia wskazówką powinien być także sposób wykorzystywania pozostałych nieruchomości właściciela (pozostałej części nieruchomości) oraz rozwój gospodarczy terenów położonych w sąsiedztwie, a ponadto, że na tych terenach urządzenia przesyłowe są usytuowane, i że w związku z tym ewentualne zamierzenia inwestycyjne właściciela z tych przyczyn mogą być ograniczone (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2013 roku, V CSK 491/12, Legalis nr 877781).

W niniejszej sprawie uczestnik nie oponował wnioskowi co do zasady, nie kwestionując, że konieczne jest korzystanie przez niego z nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawców w zakresie związanym z istniejącą linią przesyłową. Nie było również kwestionowane, że uczestnik odmówił zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu. Początkowa kwestia sporna – szerokość pasa służebności – również została między stronami uzgodniona.

(...) S.A. podnosił w toku postępowania, że nie jest konieczne ustanawianie służebności przesyłu na części przedmiotowej nieruchomości stanowiącej drogę dojazdową do posesji, wskazując, że nie potrzebuje wjeżdżać na teren nieruchomości wnioskodawców, gdyż wystarczający jest tylko dostęp do studni na terenie nieruchomości oraz następną poza nią, a prace związane z wymianą czy konserwacją sieci przesyłowej będą wykonywane ręcznie.

Do argumentacji tej nie sposób było się jednak przychylić. Nie można bowiem wykluczyć, że zaistnieje konieczność wjazdu przez uczestnika na nieruchomość stanowiącą własność wnioskodawców w celu dokonywania czynności niezbędnych do utrzymania, przebudowy, czy usunięcia awarii posadowionych na niej urządzeń przesyłowych, co w sposób oczywisty pociąga za sobą konieczność uwzględnienia obszaru stanowiącego drogę dojazdową do urządzeń przy ustanawianiu służebności obciążającej nieruchomość. Oczywiście jest, iż w takim wypadku niezbędny będzie wjazd samochodu technicznego na posesję, a szerokość tego wyjazdu, z uwzględnieniem konieczności zaparkowania i zawrócenia pojazdu, z pewnością nie będzie mniejsza niż szerokość obecnej bramy wjazdowej (tj. obszar zaznaczony punktami H-I-F-G na mapie biegłego geodety A. M.).

Za trafnością w/w konstatacji Sądu przemawiają zarówno zasady doświadczenia życiowego, ja również ustalenia dokonane podczas oględzin (protokół oględzin z załącznikami fotograficznymi k. 99 – 113) oraz treść fotografii złożonej do akt sprawy przez wnioskodawczynię wskazującej, w jaki sposób dokonywane są czynności techniczne związane z eksploatacją sieci przesyłowej uczestnika i jak wtedy parkowane są pojazdy techniczne (fotografia k. 192).

Warto także wskazać, iż kwestia określenia szerokości dojazdu była przedmiotem uzupełniającej opinii biegłego A. M. i w ocenie Sadu argumenty biegłego są racjonalne, przekonujące i zgodne z przedstawionymi wyżej okolicznościami.

Ponadto, jak już wspomniano wyżej, uczestnik nie zakwestionował opinii ustalającej wysokość wynagrodzenia, bazującej na mapie uwzględniającej obszar drogi dojazdowej, zatem, zdaniem Sądu, ustalenie to należało uznać za przyznane przez uczestnika postępowania.

Ustalając wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu Sąd oparł się na opinii biegłej A. G., gdyż uwzględniała wszelkie ustalenia w sprawie, w szczególności ustalenia biegłego geodety A. M..

Reasumując wszystko powyższe, Sąd uwzględnił wniosek i ustanowił na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. oraz każdorazowego właściciela urządzeń przesyłowych w postaci kanalizacji teletechnicznej wraz ze studnią kablową, znajdujących się na nieruchomości oznaczonej jako działka o nr (...), obręb (...), położonej w W. przy Al. (...), D. M., dla której Sąd Rejonowy dla W. M. prowadzi księgę wieczystą nr (...), służebność przesyłu uprawniającą właściciela w/w urządzeń do ich eksploatacji, konserwacji, remontów, przebudowy i usuwania awarii, wraz z prawem wejścia na w/w nieruchomość celem dostępu do urządzeń, w pasie terenu o powierzchni 65 m⁽²⁾ oznaczonym punktami A–K na mapie sporządzonej przez biegłego geodetę A. M. w dniu 25 listopada 2015 roku, przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego pod identyfikatorem: P. (...).2015. (...) (**punkt I** postanowienia), zasądzając jednocześnie tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu od (...) S.A. z siedzibą w W. solidarnie na rzecz E. M., K. G. i M. M. kwotę 99.544 zł – płatną w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się postanowienia (**punkt II** postanowienia). Solidarność wierzycieli wynikała z faktu, iż są oni współwłaścicielami w/w nieruchomości a zobowiązanie uczestnika dotyczy ich wspólnego mienia. Tym samym zachodziły przesłanki analogicznego zastosowania art. 370 kc.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania (**punkt III-V** postanowienia) był art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Przepis powyższy określa ogólną zasadę ponoszenia kosztów w postępowaniu nieprocesowym, która może jednak w szczególnych sytuacjach ulec zmodyfikowaniu, świadectwem czego jest treść art. 520 § 2 i 3 kpc.

Tym niemniej już nawet gramatyczna wykładnia wskazanych przepisów jednocześnie wskazuje, iż zastosowanie określonych w nich instytucji prawnej i obciążanie poszczególnych uczestników kosztami zależy od samodzielnej oceny i decyzji Sądu. W żadnym wypadku nawet stwierdzenie, że interesy uczestników były rozbieżne, nie powoduje to prawnego obowiązku zasądzenia od któregośkolwiek nich kosztów postępowania, jak to ma miejsce w procesie. Tego rodzaju interpretacja w/w przepisów jest powszechnie przyjęta i ustalona w orzecznictwie Sądu Najwyższego, co zostało potwierdzone ostatnio choćby w postanowieniu z dnia 15 lutego 2012 roku (sygn. akt I CZ 1/12, LEX nr 1147731). Dlatego należało podzielić niekwestionowany pogląd, iż w postępowaniu nieprocesowym w zasadzie nie ma podstaw do domagania się przez uczestnika, który poniósł określone koszty, zwrotu ich od pozostałych uczestników. Stanowisko takie uzasadnione jest niezależnością i samodzielnością udziału w tym postępowaniu każdego uczestnika (podobnie orzekł Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 stycznia 2011 roku, IV CZ 101/10, LEX nr 898272; w postanowieniu z dnia 10 lutego 2012 roku, II CZ 159/11, LEX nr 1162665; Joanna Budnowska, Andrzej Zieliński: Zwrot kosztów postępowania nieprocesowego, Palestra 1995/7-8/58).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, iż brak podstaw do odstępowania od ogólnych zasad ponoszenia kosztów postępowania nieprocesowego (tym bardziej, że stanowiska stron okazały się ostatecznie zgodne) i ustalił, iż wnioskodawczyni i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2016 roku, poz. 623 ze zm., powoływana dalej w skrócie jako uksc) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Ponadto stosownie do art. 83 ust. 2 w/w ustawy w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113 uksc.

W niniejszej sprawie Sąd dopuścił dowody z opinii biegłych, których łączne wynagrodzenia, pokryte tymczasowo z sum Skarbu Państwa, wyniosło 5.715,89 złotych (postanowienia k. 132, 187, 266). Mając na względzie przepis art. 520 kpc w zw. z art. 113 uksc, Sąd obciążył tymi wydatkami strony po połowie i nakazał ściągnąć tytułem zwrotu wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla W. M.w W. od wnioskodawczyń solidarnie oraz od uczestnika kwoty po 2.857,94 złotych.

Mając na uwadze wszystkie przedstawione powyżej okoliczności faktyczne i treść przepisów prawa, Sąd orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie: (...).